

baroka, a to po stránke formálnej i harmonickej. Len málo harfeníkov sa zmôže na jeho dokonalú reprodukciu pre jeho neharfový štýl.

Bach: Suita h-moll pre flautu a orchester

je perfektnou ukážkou starej tanečnej cyklickej formy. Formu suity vytvorili už v stredoveku Taliani, Francúzi a Nemci. Pôvodná suita mala štyri obligátne tance allemandu, courantu, sarabandu a gigue. Bachova suita už vykazuje voľnú zostavu tancov. Galantný sloh doby pohnul i seriózneho Bacha ku komponovaniu svetskej tanečnej formy. S flautovým hlasom narába primerane k nástrojovej technike a prispôsobuje ho k požiadavkám formy.

Mozart: Dvojkoncert pre harfu a flautu.

Dvojkoncert je rozkošnou hrou dvoch sólových nástrojov. Dopĺňa ich malý orchester. Harfový part je náročný, písaný v nevhodnej tónine pre nástroj. Mozart ho napísal za svojho pobytu v Paríži. Venovaný je kniežatú de Guines, ktorý, ako sám Mozart povedal, nehral práve najlepšie na flaute, ale o to lepšie hrala jeho dcéra na harfe. V liste píše Mozart otcovi: »... už 4 mesiace čo som kniežatú koncert odovzdal a dosiaľ mi zaň nezaplatil«.

Respighi: Danse antiche ed Arie.

Respighi, známy reprezentant talianskeho impresionizmu, mal záľubu v štúdiu starých talianskych majstrov. Rád vyhľadával a »oprašoval« archaické formy a renovoval ich. Danse antiche sú rôzne staré tance pre lútnu, skomponované rôznymi skladateľmi v XVI. storočí. Respighi ich voľne spracoval pre orchester a tak zachránil od zabudnutia. Náter stredoveku je majstrovský zreštaurovaný.

Najbližšia dvojica koncertov Slovenskej filharmónie bude vo štvrtok a piatok dňa 9. a 10. marca 1950.

Diriguje: Dr. Ľudovít Rajter

SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA

VI. KONCERT
KOMORNÉHO ORCHESTRA

KONCERTNÁ SIŇ POVERENÍCTVA VNÚTRA

23. FEBRUÁRA 1950.

PROGRAM:

1. Antonio Vivaldi: Concerto grosso d-moll
Maestoso — Largo — Allegro
2. Georg Friedrich Händel: Koncert pre harfu
Andante. Allegro — Larghetto — Allegro
moderato
3. Johann Sebastian Bach: Suita h-moll pre flautu
a orchester
Overture — Rondo — Sarabande — Bourrée I-II
— Polonaise — Menuet — Badinerie
4. Wolfgang Amadeus Mozart: Dvojkoncert pre harfu
a flautu
Allegro — Andantino — Rondo
5. Ottorino Respighi: Danse antiche ed Arie
Balletto — Gagliarda — Villanella — Passo
Mezzo e Mascherada

Dirigent: VÁCLAV TALICH

Sólisti: prof. Bedřich Dobrodinský, harfa,
Gejza Novák, flauta, sólisti Českej filharmónie.

Vivaldi: Concerto grosso d-moll.

V XVII. storočí vytvoril sa nový hudobný štýl, zvaný monodia. Zástanci tohoto smeru zanechali polyfonickú stavbu v tvorbe, tradovanú od čias Palestrinu a začali budovať na melodii. Priekopníkov v tomto smere reprezentuje t. zv. talianská škola skladateľmi Vitali, Corelli, Veracini, Tartini, Vivaldi a iní.

Zmena slohu priniesla so sebou i zmenu hudobných foriem. Vzniká sonáta — pre sólové nástroje a koncert — pre orchester. Vivaldi (1680—1743) je význačným predstaviteľom tejto školy. Už za svojho života sa preslávil. Jeho dielo obsahuje: 12 komorných sonát, 18 husľových sonát, 32 opier, 12 concerti grossi a množstvo koncertov pre rôzne iné nástroje a súbory. Mnohé skladby hrávajú sa i dnes práve pre ich životnú tematiku a formálnu koncentrovanosť. Vivaldiho skladby sa rozšírily už za jeho života po celej kultúrnej Európe. Sám veľký Bach bol jeho čitateľom a upravil asi 18 Vivaldiho skladieb pre rôzne súbory a nástroje. Napr. Concerto grosso d-moll upravil pre organ, koncert pre štyri sláčiky na koncert pre štyri klavíre.

Händel a Bach.

Obidvaja sa narodili toho istého roku (1685). Ich život niesol sa rôznymi cestami. Bach sa stal organistom a kantorom a orientoval sa prevážne na cirkevnú kompozíciu. Händla zas uchvátil vír londýnskeho hudobného života k tvorbe opier a oratórií. Bachov život bol obrátený do seba a oddaný tichej práci, bez nároku na odmeny a slávu. Händel bol úžasne vitálnej povahy, ktorá ho hnała z domova do sveta. O svoj umelecký prejav bojoval s nezlomnou vôľou a energiou. Svojimi operami a oratóriami nadobudol si uznanie a slávu.

Nad týmito osobnými znakmi vznáša sa duch ich diela. V Bachovom diele zvyrazňuje sa dobový duch meštiaskej hudobnej kultúry, kým v Händlovom odzrkadľuje sa duch vtedy vládnuceho dvorného umeleckého vkusu. Dielo oboch je dovršením predklasickej epochy hudobného umenia. Za nimi prichádza nový smer, doba klasicizmu s jej veľikášmi Haydnom, Mozartom a Beethovenom.

Händel: Koncert na Harfu.

Harfový koncert našiel sa v starom vydani dvadsiatich Händlových organových koncertov s nadpisom »Koncert pre harfu a organ«. Až pozdejšie ho upravili Händlovi čitelia pre harfu s malým orchestrom. Má všetky znaky hudby vysokého